

Zuid-Limburg

Zuid-Limburg was voor de Duitsers een belangrijk opmarsgebied. Zij hadden er haast. Op *X-Zeit* zouden, zoals wij in ons vorig deel verhaalden, parachutisten zich meester trachten te maken van drie bruggen die, ten westen en ten zuiden van Maastricht, op Belgisch gebied over het Albertkanaal lagen; voorts zouden dan luchtlandingstroepen met zweefvliegtuigen boven op het grote Belgische fort Eben Emael landen, van waaruit de Belgen het Maasdal konden bestrijken. De Duitsers hoopten dat zij, die parachutisten en luchtlandingstroepen al in de ochtend van de eerste aanvalsdag zouden kunnen bereiken. Daartoe moesten zij bij Maastricht zo snel mogelijk de Maas passeren – passeren met een gehele *Panzer-Division* (de 4de). Samen met die *Panzer-Division* zouden, van Eysden tot Maasbracht, zes Duitse infanterie-divisies de Nederlandse weerstand moeten breken.

Het was, van meet af aan, een hoogst ongelijke strijd.

De territoriale bevelhebber Zuid-Limburg, luitenant-kolonel A. Govers, had niet veel meer dan vijf bataljons infanterie onder zijn bevelen.¹ Die bezaten tezamen slechts zeven stukken licht anti-tankgeschut en vier anti-tankgeweren²: veel kon men daar niet mee uitrusten. De overste mocht hoogstens hopen dat men ten oosten van de Maas en het Julianakanaal de Duitse opmars enigszins zou kunnen vertragen. Tal van wegversperringen en brugvernielingen waren daar voorbereid. Hij hoopte ook dat de troepen die de eerste Duitse stoot moesten opvangen, hun taak verricht zijnde, zich nog bij de verdedigers van Maas en Julianakanaal zouden kunnen voegen. Die hoop ging niet in vervulling. Nagenoeg overal konden de Duitsers snel oprukken waarbij op de meeste plaatsen weinig verzet geboden werd. Het terrein leende zich daar ook niet voor; elk groepje dat stand hield, werd gemakkelijk omgetrokken. Op sommige plaatsen hadden de Duitsers met megafoons waarmee '*Nicht schiessen! Die Holländer schiessen nicht!*' geroepen werd, succes³ – op andere hadden de Nederlandse troepen, wanneer de eerste Duitsers naderden (soms in vrachtauto's, soms te voet), al hun munitie reeds verschoten op Duitse vliegtuigen⁴ die intimiderend-laag over Zuid-Limburg vlogen en die voor de verdedigers (geen Nederlands, geen Belgisch, geen Geallieerd toestel vertoonde zich) een zichtbaar teken waren van de verpletterende Duitse overmacht. Geen van de verdedigers in eerste en tweede linie wist nog de Maas of het Julianakanaal te bereiken, met uitzondering van een zeventig man uit

¹ (Sectie krijgsgeschiedenis) C. D. Kamerling: *De krijgsverrichtingen in Zuid-Limburg, mei 1940* (1952), p. 1. Verder aan te halen als Kamerling: *Zuid-Limburg*.

² A.v., p. 82. ³ A.v., p. 30. ⁴ A.v., p. 41.